

دربارهٔ	سال هفتم	شمارهٔ ۷۱۶
دربارهٔ	یکشنبه ۲۰ آذرماه	۱۳۸۷
دربارهٔ	برابر با ۱ ذی الحجه	۱۴۲۹

مهرمزان شناسی

■ **جغرافیای طبیعی استان هرمزگان**

موقعیت ووسعت

این استان در جنوب ایران واقع شده ، وسعت آن ۸/۶۸۷۵/۸ کیلومتر مربع است و بین مختصات جغرافیایی ۲۵ درجه و ۳۵ دقیقه تا ۲۸ درجه و ۵۷ دقیقه عرض شمالی و ۵۲ درجه و ۴۱ دقیقه تا ۵۹ درجه و ۱۵ دقیقه طول شرقی (از نصف النهار گرینویچ) واقع شده است. این استان از شمال با استان کرمان ، از جنوب با خلیج فارس و دریای عمان ، از جنوب با استان سیستان و بلوچستان و از غرب با استانهای فارس و بوشهر همسایه است. از لحاظ وسعت بزرگترین شهر این استان بندرعباس و کوچکترین آن "شهر هرمز" است .

جغرافیای تاریخی بندرعباس

تاریخچه بنای شهر بندرعباس در مقایسه با غالب شهرهای ایران سابقه ای کوتاه دارد و بنای آن به چهار صد سال نمی رسد.

■ **آثار باستانی بجامانده از زمان حکومت پرتقالی هادر جزیره هرمز**

هلندیها در سال ۱۶۹۸ میلای با کسب اجازه از دولت ایران شهر تازه ای دروسط بندرعباس بنا نمودند (عمارت کلاه فرنگی درهمین ایام بنا شده است) که تا سال ۱۷۲۲ میلادی این شهر دوام یافت و سپس سقوط کرد. در سال ۱۸۶۴ میلادی بود که انگلیسیها برای اولین بار موفق شدند که سیستم ارتباطی تلگرافی خلیج فارس که سبب مرتبط ساختن هندوستان و اروپا از طریق خلیج فارس می گردید به وجود آورند و همچنین با امضا مقاله نامه بین دولت ایران و کپانی تلگراف انگلیس تاسیسات تلگرافخانه انگلیسی در بندرعباس و "باسعدی و جزیره هنگام و بندرجاسک " به وجود آمد. در سال ۱۹۰۰ میلادی انگلیسیها برای اولین بار اقدام به تاسیس کنسولگری در بندرعباس کرده و شخصی به نام " ورهنت " از طرف دولت انگلیس به این منظور منصوب گردید و تا سال ۱۹۱۸ میلادی از طرف دولت انگلیس چندین نفر به این سمت برگزیده شدند .

پس ازنهضت مشروطیت قانون ایالات و ولایات در سال ۱۰۰۵ میلادی به تصویب رسید که براساس آن بندرعباس و توابع آن جزو محدوده ایالت (استان) فارس و بنادر گردید و بعد از آن تحت اختیار حاکم کرمان قرار گرفت.

"مدرس" به قلم تاریخ

دیم آذرماه مصادف با سالروز شهادت آیت ... "سید حسن مدرس" که به پاس شجاعت و درایت وی در کموت نمایندگی مردم در مجلس شورای ملی به عنوان روز مجلس نامگذاری شده است . یاد این شهید و مقام این روز را گرامی می داریم .

فقیه مجاهد و عالم پرهیزگار آیت الله سیدحسن مدرس یکی از چهره های درخشان تاریخ تشیع بشمار می رود که زندگی و اخلاق و رفتار و نیز جهت گیری های سیاسی و اجتماعی وی برای مشتاقان حق و حقیقت نمونه خوبی است. او موقعیت خود را سراسر در راه اعتلای اسلام نثار نمود و در جهت نشر حقایق اسلامی و دفاع از معارف تشیع مردانه استوار ماند. همان گونه بود که می گفت و همانطور که می بود. سرانجام به موجب آنکه با عزمی راسخ چون کوهی استوار در مقابل ستمگران عصر به مقابله برخاست و سلطه گری استعمارگران را افشا نمود چنانیکاران وی را به ریده خواف تبعید نمودند و در کنج عزلت و غریبی این عالم عامل و فقیه مجاهد را به شهادت رساندیند.

مدرس'دبیانت در عرصه سیاست

در اصل دوم متمم قانون اساسی ایران پیش بینی شده بود که قوانین مصوبه مجلس شورای ملی باید زیر نظر هیاتی از علما و مجتهدان طراز اول باشد. به موجب این اصل در هر بار باید حداقل پنج نفر از مجتهدان در مجلس حضور داشته و بر قوانین مجلس ناظر باشند و مفاد آن از نظر شرعی به تأیید و امضای آنها برسد. در دوره دوم مجلس از سوی فقه ها و مراجع تقلید شهید مدرس به عنوان مجتهد طراز اول برگزیده شد تا به همراه چهار نفر از مجتهدان دیگر به مجلس رفته ، بر قوانین مصوب آن نظارت داشته باشد. شهید مدرس پس از ۱۹۴ جلسه که از مجلس دوم گذشت در تاریخ ۲۸ ذیحجه ۱۳۲۸ ق. در مجلس حضور یافت و لی آن جلسه دویستم به ایراد نطق پرداخت .

شهادت

سرتپ درگاهی رئیس شهرییانی تهران که عداوتی خاص با "مدرس " داشت در پی فرصتی می گشت تا عرق صفت زهر خود را فرو ریزد. به همین منظور در شب دوشنبه شانزدهم مهرماه ۱۳۰۷ به همراه چند پاسبان مسلح به منزل مدرس رفته ، پس از مضروب و مجروح کردن اهل خانه و زیر کنگ گرفتن شهید مدرس وی را سر برهنه و بدون عبا دستگیر کردند و به قلعه خواف تبعید نمودند.

آن شهید والا مقام دوران تبعید را علی رغم اوضاع مشقت بار با روحی شاداب و قیافه ای ملگوتی سپری کرد. آن فقیه فرزانه پس از ۹ سال اسارت در قلعه خواف به دنبال اجرای نقشه رضاشاه روانه کاشمر گردید و در حوالی غروب ۲۷ رمضان ۱۳۰۶ ق. مطابق با دهم آذر ۱۳۱۶ ش. سه جنایتکار و خبیث به نامهای جهانسوزی ، خلج و مستوفیان نزد مدرس آمده و جای سمی را به اجبار به او دادند و چون دیدند ان اثر سم خبری نیست عمامه سید را در حین نماز از سرش برداشته ، برگردنش انداختند و آن فقیه بزرگوار را به شهادت رساندند. شهید این فقیه فرزانه در شهر کاشمر زیارتگاه عاشقان معرفت و شیفتگان حقیقت می باشد .

زندگیتاریخ

زندگینامه

"سدید السلطنه"

برای کسی که اندک تحقیقی در یکی از مسائل

خلیج فارس کرده باشد ، نام سدید السلطنه ناشناخته

نیست ، محمد علی سدید السلطنه کیایی فرزند

حاج احمد خان سر تیب کیایی پندرعباس در ۲۳ رجب

سال ۱۲۹۱ هـ . ق برابر سال ۱۲۹۹ هـ . ش در بغداد بدینا

آمد ، و در ۱۱ رجب سال ۱۳۲۲ هـ . ق برابر با ۱۴ مرداد ماه ۱۳۲۰ هـ ش در بندرعباس در گذشت .

سدید هفتاد و یک سال زندگی خود را در خدمات دیوانی و دولتی و مسافرتهای تحقیقی و تنبّع در مسائل مختلف خلیج فارس بخصوص جغرافیای تاریخی بندرها و جزیره ها ی آن بسر برد .

سدید السلطنه صرف و نحو را نزد مرحوم سید جواد مجتهد بزدی و مرحوم حاج شیخ عبدالله امام جمعه بوشهری و عروض و بدیع را نزد مرحوم میرزا حسین اهرمی متخلص به معتقد و مرحوم محمد حسین کنگانی متخلص به محمود و جغرافیا و علم هیئت را نزد مرحوم سید جمال الدین افغانی در بوشهر فرا گرفت ، مدتی هم نزد مرحوم سیداحمد ادیب پیشاوری تلمذ کرد و در شاعری سدید و نهانی و اغلب عاری تخلص می کرد.

خدمات اداری و دولتی مرحوم سدید عموما در خلیج فارس بوده و به مشاغلی از قبیل فتح بندر لنگه و طرد محمد بن خلیفه در بندر مزبور درسال ۱۳۶۱ هـ . ق ریاست تذکره خلیج فارس در۱۳۱۷ هـ . ق وکفالت و کارگزاری بنادر در ۱۳۱۸ هـ . ق و کارگزاری دولت روسیه در بندرلنگه و وکالت قونسولگری روسیه در بندرعباس و معاومات حکومت بنادر جنوب و حکومت بندر لنگه و امثال آنها ناثل آمده و دارای پالتو شمشه مرصع و نشان تمثال مظفر الدین شاه قاجار از دولت ایران و نشان سنت آنا از دولت روسیه و نشان پالم آکادمیگ از دولت فرانسه بوده است ، سدید مختصر احوال خویش را در جلد اول کتاب (اعلام الناس فی احوال بندرعباس) نگاشته است .

از میان همه فرمانها ئی که بنام مولف بافتخار او صادر شده بدرج چند فرمان که حائز اهمیت بیشتری بود اکتفاه می نمایم.گمان میروود درج و مطالعه این فرمانها از احاط تاریخ سیاسی خلیج

فارس بی فایده نباشد.پدر سدید السلطنه ، مرحوم حاج احمد خان سرتیب کیایی کارگزار دولت ایران در بنادر و جزائر خلیج فارس و رابط بین دولت ایران و حکام و شیوخ سواحل جنوبی خلیج فارس و بحر عمان بوده است ، مدتی هم در بوشهر امورحکومت بندر بوشهر را تصدی کرده است .

حاج احمد خان در سال ۱۲۵۱ هـ . ق درمسقط بدینا آمد، و در سال ۱۳۵۱ هـ . ق در تهران در گذشت و در این بابویه به خاک سپرده شد .
مرحوم حاج احمد خان سر تیب کیایی اهل دانش و فضل و قلم بود ، گذشته از رسالاتی که در احوال خلیج فارس و امراء ایرانی و عرب و خانواده های ساکن بنادر و جزائرخلیج نگاشته است رساله ممتع و مفیدی درجواهرات نوشته که نزد خانواده سید باقی است .
آثار سدید السلطنه آنچه تا کنون معلوم گشته و نزد ورته آن مرحوم موجود است و عبارت است از :

۱- (اعلام الناس فی احوال بندرعباس) در جغرافیای تاریخی بندرعباس و جزائر اطراف آن در دو جلد و آنچهانکه مولف در جلد اول این کتاب نوشته در سال ۱۳۲۴ هـ . ق شروع و به سن چهل سالگی در سال ۱۳۲۹ هـ . ق در تهران آن را تمام کرده است .

۲- (الندقیق فی سیرالطریق)که به صورت سفرنامه است و نسخه خطی آن نزد ورته آن مرحوم باقی است .

۳- (مفاتیح الادب فی تواریح العرب) در چهار مجلد و مجلد دوم آن که در احوال بحرین است با مقدمه مرحوم میرزا محمد حسین خان ذکاء الملک فروغی در تهران چاپ شده است .

۴- (مغاص الثالی و منار اللیالی) در دو جلد که نسخه خطی آن در خانواده اش باقی است و تألیف آنرا در شب یکشنبه ۱۵ محرم سال ۱۳۳۶ هـ . ق تمام کرده است .

۵- (خلاصه فارسانمه ناصری)

۶- (برهان سدید) که مطالب آن در خصوص مسقط است.

۷- (صید مرارید) که نام اصلی کتاب (المناص فی احوال الغوص و الغواص) است و به سال ۱۳۰۸ هـ .ش در تهران چاپ شده است .

۸- (احوال اهرم و تنگستان)

۹- (شایاق النعمان در احوال مسقط و عمان)

۱۰- (احوال طائفه شقناتی)

۱۱- (تذکره شوشنامه)

۱۲- (احوال لنگه و شیوخ آن)

۱۳- رساله (۱۲۵ اصطلاح کشتی) که زیر چاپ است.

۱۴- رساله (اوزان جو) که زیر چاپ است.

بعلاوه تعداد زیادی رساله و سفرنامه و یادداشت

پیوند نور با نور

عشق "حیدر به فاطمه (س) ، پیوند آسمانی تاریخ

کرد: از کمرویی اوست.

پیغمبر (ص) به ام ایمن فرمود: علی را نزد من حاضر کن. وقتی علی (ع) خدمت پیغمبر مشرف شد فرمود: یا علی ! آیا میل داری همسرت را به منزل بربری؟

عرض کرد: آری یا رسول الله!

فرمود: خدا مبارک کند. همین امشب یا فردا شب وسائل عروسی را فراهم کن.مسیب به همسرانش فرمود: اطاقی را برای فاطمه فرش کنید تا مراسم عروسی را برگزار کنیم . مراسم ازدواج برترین بندگان خوانود در روز اول یا ششم ذی الحجه ۵۲ سال دوم یا سوم هجری انجام گرفت)

■ علی (ع) مسرور و خوشحال به جانب مسجد حرکت نمود. ابوبکر و عمر را در بین راه ملاقات کرد، آنها از جریان کار جويا شدند، گفت: رسول خدا دخترش را به من تزویج کرد، هم اکنون پیامبر در راه است تا در حضور جمعیت، مراسم عقد و خطبه خوانی را انجام دهد.

وقایع تاریخ

۱۰ آذر ماه هجری خورشیدی

پایان کنفرانس سران در تهران و اشاره‌ای به نتایج آن

چرچیل، روزولت و استالین در کنفرانس تهران

■ سران آمریکا ، شوروی و انگلستان اول دسامبر سال ۱۹۴۳ به مذاکرات مهم چهار روزه خود در تهران پایان دادند . آنان ژنرال دوگل رهبر فرانسه آزاد را به این کنفرانس دعوت نکرده بودند زیرا که میان دوگل و چرچیل صمیمیت قلبی وجود نداشت. دوگل سال بعد ، در آذرماه ، به تنهایی از تهران و مسکو دیدن کرد .

در کنفرانس تهران ، رهبران آمریکا و انگلستان تسلیم نظر استالین شدند که در ماه مه آینده در غرب، یک جبهه زمینی مشترک بر ضد آلمان به وجود آورند تا از فشار آلمان در جبهه شرق (شوروی)کاسته شود . اصرارچرچیل به تقسیم آلمان پس از جنگ و دادن قسمتی از آن به لهستان پذیرفته شد و با خواست استالین که اسلاوهای اروپا (ازلهستان تا یوگوسلاوی) در حیطه نفوذ شوروی قرار گیرند موافقت شد و استالین به روزولت قول داد که پس از پایان کار آلمان، در خاور دور برضد ژاپن وارد جنگ شود تا بارجنگی آمریکا در آن منطقه کاهش یابد. « تاریخ » نشان داد که اجرای آن قسمت از تصمیمات کنفرانس تهران که مربوط به منطقه اسلاو نشین بود ، پس از جنگ با کارشکنی آمریکا و انگلستان رو به رو شد و چرچیل شوروی را کشوره پشت پرده آهنین، لقب داد و ترومن تصمیم به محاصره و در قفس انداختن آن گرفت ، یوگوسلاوی را تحریک به خروج از دایره نفوذ استالین کردند و به این سان جنگ سرد دوبلگ آغاز شد و برضد هم دست به تشکیل اتحادیه های نظامی زدند و جنگهای منطقه ای راه انداختند و این ماجرا ۴۵ سال طول کشید که سرانجام با کمک شورانداژه وزیر امورخارج دولت گورباچف به سود غرب پایان یافت و نه تنها بلوک شرق بلکه شوروی هم از میان رفت و اینک دولتهای (کشورهای سابق بلوک شرق و برخی ازاعضای شوروی منحل« در آرزوی پیوستن به اتحادیه اروپا و ناتو هستند!

ادعای ارضی ژنرال عبدالکریم قاسم رهبر عراق نسبت به ایران

■ ژنرال عبدالکریم قاسم رهبر وقت عراق اول دسامبر سال ۱۹۵۹ (آذر ۱۳۳۸) نسبت به یک منطقه مرزی ایران در خوزستان ادعای ارضی کرد . وی در ژوئیه سال ۱۹۵۸ با یک کودتا ی نظامی خونین به سلطنت در عراق که ساخته و پرداخته انگلستان بود پایان داده بود . برخلاف تصویری که اوایل کودتا می رفت ، وی یک نظامی مارکسیست بود نه ناصریست ، که سرعیا هم به عضویت عراق در پیمان بغداد (بعدا: سنتو) پایان داد. ادعای قاسم سبب شد که دولت وقت ایران به واحدهای لشکر خوزستان نیروی باش دهد و از پادگانهای دیگر به خوزستان نیروی تقویتی بفرستد و دولت عراق را متقابلا متهم به نقض قرار داد سال ۱۹۲۷ کند . مرزهای عراق با ایران را انگلیسی ها بر طول حاکمیتشان بر عراق تعیین کرده اند و احتمالا با سوء نیت قواعد بین المللی روده‌ای مرزی و تالوگ (خط القمر) شط العرب را نادیده گرفته بودند و برای نوکشور مسئله ساخته بودند تا نه تنها مانع دوستی پایدار میان آنها شوند بلکه در جهت سیاستهای خود از آن استفاده های بعدی را ببرند . قاسم که تا ۱۹۶۳ بر عراق حکومت کرد اولین رهبر عراق بود که اعلام کرد کویت در طول قرون ، گوشه ای از عراق بوده و در سال ۱۹۶۲ تصمیم به تصرف مسلحانه آن سرزمین گرفت که با حمایت نظامی انگلستان از کویت رو به او شد.

مرزهای عراق و کویت را هم انگلستان تعیین کرده است. همین طور مرزهای بسیاری از کشورهای عربی دیگر را. اختلافات مرزی عراق و ایران تاکنون باعث درگیری های متعدد و خونین شده است. دولتهای ذینفع در منطقه ، آتشبیار این مناقشات بوده اند.

وقایع جنگ هشت ساله در چنین روزی

۸۸۰۹۱۰

استعفا ی بنی صدر از وزارت خارجه بعثت اقدامات رادیو تلویزیون در محکم نمودن شورای امنیت و انتصاب قطب زاده بجای وی.

اعلام آتش پس توسط شیخ عزالدین حسینی در کردستان.

جبهه های شمال :

گزارشی از اوضاع گروه‌های ضد انقلاب در نودشه و اورامان .گزارش "لوماتن" از نبردهای دریایی اخیر ایران و عراق. تظاهرات و درگیریهای خیابانی مربوط به اختلافات سیاسی داخلی حکومت و انعکاس آن در رسانه های بیگانه.

سختان عبدا‌لعزیز ، وزیر مشاور در امور کابینه کویت درباره اتحادیه جدید منطقه‌ای در دست تأسیس و اینکه این اتحادیه برخلاف نظرات آیت ...، خامنه ای نامیده امام خمینی در شورای عالی دفاع ایران ، علیه ایران نیست .

۶۳۰۹۱۰شترش حملات نیروی هوایی عراق به تاسیسات نفتی ایران.

● **روابط عمومی**

شرکت آب

و فاضلاب استان

هرمزگان

